

POSTANOWIENIE
o odmowie wszczęcia dochodzenia

Maciej Dejak – Asesor Prokuratury Rejonowej Warszawa-Wola w Warszawie, po rozpoznaniu pisemnego zawiadomienia Zbigniewa Saraty i Krzysztofa Gargasza z dnia 30.10.2019 r. (data wpływu: 10.12.2019 r.), w sprawie o czyn z art. 233 § 4 k.k.,

na podstawie art. 305 §§ 1 i 3 k.p.k., art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.

postanowił:

odmówić wszczęcia dochodzenia w sprawie mającego miejsce w Warszawie w okresie od marca 2010 r. do 30.10.2019 r., nieumyślnego składania fałszywych opinii przez biegłego sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie oraz przy Sądzie Okręgowym w Warszawie, poprzez przedstawienie nieprawdziwych wyliczeń należności czynszowych zawiadamiających względem Spółdzielni Mieszkaniowej „Przy Metrze”, czym działał on na szkodę interesu publicznego,

t.j. o czyn z art. 233 § 4a k.k.

- na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. – wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu zabronionego.

UZASADNIENIE

Do Prokuratury Rejonowej Warszawa-Wola w Warszawie za pośrednictwem Prokuratury Krajowej, Regionalnej i Okręgowej w Warszawie wpłynęło w dniu 10.12.2019 r. pisemne zawiadomienie Zbigniewa Saraty i Krzysztofa Gargasza, datowane na dzień 30.10.2019 r. o podejrzeniu popełnienia przestępstw z art. 233 § 4a k.k.

Zbigniew Sarata i Krzysztof Gargasza wskazali w zawiadomieniu, że biegły przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie i Sądzie Okręgowym w Warszawie – Krzysztof Nadera –w postępowaniach II C 111/14, II C 2958/15, II C 717/08, II C 3/12, XXVII Ca 37/16 i V Ca 3064/14 nieumyślnie składał fałszywe opinie. Zawiadamiający podali, że byli stronami tych postępowań. Zgodnie z treścią zawiadomienia biegły miał przedstawiać w powyższych postępowaniach nieprawdziwe wyliczenia należności czynszowych zawiadamiających względem Spółdzielni Mieszkaniowej „Przy Metrze”. Błędy w wyliczeniach wynikały z błędów formalnych i merytorycznych, a także sprzeczności z doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego myślenia. W pozostałym zakresie zawiadamiający rozwinęli tą tezę, zamieścili w piśmie polemikę z zajętymi przez biegłego stanowiskiem w sprawie, a także zarzucali nieadekwatne wykształcenie biegłego do zakresu przedstawionej przez niego opinii. Wobec biegłego Krzysztofa Nadera ani Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie, ani też Sąd Okręgowy w Warszawie nie wystąpił z wnioskiem o ściganie.

Analiza zawiadomienia prowadzi do wniosku, że zawarte w nim informacje nie zawierają danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.

Zgodnie z art. 233 § 4a k.k. „*kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawi fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, działając nieumyślnie i narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3*”.

O fałszywej opinii z art. 233 § 4 k.k. można mówić wtedy, gdy: 1) będzie wyraźnie sprzeczna z aktualnym stanem wiedzy w dziedzinie, której opinia dotyczy, 2) będzie wyraźnie sprzeczna z rzeczywistym stanem faktycznym, 3) będzie oparta na przyjętej wyraźnie błędnej metodzie (por. B. Kunicka-Michalska, (w:) A. Wąsek (red.), Kodeks karny, t. II, 2010, passim). Przenosząc ten pogląd w realia dot. czynów zarzucanych w zawiadomieniu wskazać trzeba, iż nie można stwierdzić, iż opinie biegłego miałyby w wyraźny sposób być sprzeczne z rzeczywistym stanem faktycznym, stanem wiedzy lub miałyby być oparte na wyraźnie błędnej metodzie. Jeżeli opinia zawiera tylko błędy lub nie jest dla strony przekonująca, to może ona ją zwalczać w toku właściwego postępowania sądowego poprzez wykazywanie, iż ze względu na jej mankamenty nie może ona być wzięta za podstawę udowodnienia okoliczności mającej znaczenie procesowe. Samo złożenie takiej opinii nie wypełnia jeszcze znamion przestępstwa z art. 233 § 4a k.k.

Choć znamię działania na szkodę interesu publicznego nie należy do znamion ostrych, w orzecznictwie wypracowanym do tegoż samego znamienia na gruncie art. 231 § 1 k.k. przyjmuje się, że interes publiczny lub prywatny, na którego szkodę działać ma funkcjonariusz publiczny realizujący znamiona czynu z art. 231 § 1 k.k. musi być rozumiany, jako interes wynikający z prawa materialnego, a nie interes dotyczący samej procedury (por. np. wyrok SN z dnia 07.02.2013 r., WA 1/13). Przenosząc to orzecznictwo na grunt przepisu art. 233 § 4a k.k. uznać należy, iż nie każde uchybienie proceduralne zawarte w opinii biegłego realizuje znamię „fałszywości”. W przeciwnym wypadku każde złożenie opinii, która zawierałaby błędy, musiałoby być utożsamiane z działaniem na szkodę interesu publicznego. W przedmiotowej sprawie brak jest skonkretyzowanego interesu publicznego wynikającego z normy prawa materialnego wykraczającego poza interes publiczny w postaci prawidłowego działania wymiaru sprawiedliwości, na co wskazuje systematyczne usytuowanie art. 233 § 4a k.k. w rozdziale XXX k.k. – przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości. Tymczasem, jak wskazano na wstępie, żaden z sądów prowadzących postępowania w oparciu o opinie biegłego Krzysztofa Nadera nie zgłosił w formie zawiadomienia o przestępstwie, iż wspomniany biegły składając opinie naruszył czy wręcz uniemożliwił prawidłowe działanie wymiaru sprawiedliwości.

Sądy rozpatrujące sprawę były na podstawie art. 304 k.p.k. zobowiązane do zawiadomienia organów ścigania w przypadku, gdyby zauważyły wydanie nierzetelnej opinii przez biegłego. Ponadto, one były w pierwszej kolejności zainteresowane prawidłowym sporządzeniem opinii przez biegłego, ponieważ stanowiła ona fundament wyrokowania przez sędziego. Jak wyżej wskazano, wobec osoby biegłego zawiadomienie o przedstawieniu przez niego fałszywej opinii, nie zostało złożone przez żaden z sądów powoływanych przez zawiadamiających. Argumenty podnoszone przez zawiadamiających dotyczą w zasadzie odmiennej oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu sądowym, a nie

prawnokarnego wymiaru zachowań biegłego. Tymczasem, postępowanie karne nie jest instrumentem zwalczania niekorzystnych wyroków sądów cywilnych, niejako w trzeciej instancji, gdy w toku postępowania zawiadamiający nie uzyskali korzystnych dla siebie rozstrzygnięć.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

ASESOR
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa-Wola w Warszawie

Maciej Dejak

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1 k.k., art. 325a § 2 k.p.k. oraz 465 § 2 k.p.k.):

- pokrzywdzonemu,
- instytucji wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k.,
- osobie wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k., jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie albo uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 k.p.k.).

Jeżeli ponownie zostanie wydane postanowienie o umorzeniu śledztwa lub dochodzenia, postanowienie to podlega zaskarżeniu do prokuratora nadrzędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który dwukrotnie wykorzystał uprawnienie przewidziane w art. 306 §§ 1 i 1a k.p.k., może wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od doręczenia mu zawiadomienia o postanowieniu prokuratora nadrzędnego o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia (art. 330 § 2 k.p.k., art. 55 § 1 k.p.k.). Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 k.p.k.).

Akt oskarżenia powinien spełniać wymogi określone w art. 55 §§ 1 i 2 k.p.k.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 k.p.k.).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1 k.p.k., przysługuje prawo przejrzenia akt sprawy (art. 306 § 1b k.p.k.).

3. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a k.p.k.).

4. Zażalenie na powyższe postanowienie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie.

Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity.

Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 §§ 1 i 2 i art. 460 k.p.k.).

Zarządzenie:

Stosownie do art. 100 § 4 w zw. z art. 106 k.p.k. i 305 § 4 k.p.k. doręczyć odpis postanowienia zawiadamiającym, których prawa nie zostały naruszone:

- Zbigniew Sarata k.1
- Krzysztof Gargas k.1

ASESOR
PROKURATURY REJONOWEJ
Warszawa-Wola w Warszawie

Maciej Dejak